CONSTITVTIONES EXAMINIS GENERALIS SOCIETATIS IESV.

ROMÆ, M. D. LXX.

Apud Victorium Hælianum.

Cum facultate Superiorum.

PRIMVM AC GENERALE EXAMEN IIS OMNIBVS, QVI IN SOCIETATEM IESV admitti petent, proponendum.

DE INSTITVTO SOCIETATIS IESV, & varietate personarum, quæ in ipsa sunt.

Cap. I.

1
ÆC minima Congregatio, quæ à sede Apostolica prima sui institutione Societas IESV nominata est, primùm fuit approbata per felicis memoriæ Paulū Papam III. anno 1540. & per eundem postmodum 1543. confirmata, ac rursus per Iulium III. illius successorem anno 1550. Vt interim omittantur diuersæ litteræ Apostolicæ, in quibus de ea sermo habetur, & ei variæ facultates (supposita magna approbatione, & confirmatione) conceduntur.

2 Finis huius Societatis est, non solùm saluti & perfectioni propriarum animarū cum diuina gratia vacare; sed cum eadem impensè in salutem & perfectionem proximorum incumbere.

3 Ad hunc finem melius consequendum tria

vota in ea, Obedientiæ, Paupertatis, & Castitatis emittuntur: sic Paupertatem accipiendo, vt nec velit, nec possit redditus vllos ad suam sustentationem, nec ad quiduis aliud habere. Quod non tantùm in particulari de vnoquoque, sed etiam de Ecclesijs & Domibus Societatis professæ est intelligendum. Nec etiam (quamuis alijs sit licitum) pro missarum sacrificijs, vel prædicationibus, vel lectionibus, vel ullius sacramēti administratione, vel quouis alio pio officio ex ijs, quæ iuxta suum institutum Societas potest exercere, stipendium vllum, vel eleemosynam, quæ ad compensationem huiusmodi ministeriorū dari solet, ab alio, quàm à Deo (ob cuius obsequiū omnia purè facere debent) possunt admittere.

4 Et quamuis habeat Societas Collegia, & Domos probationis redditibus dotatas ad Scholasticorū sustentationem antequā in Societatē professam, vel eius Domos recipiantur: non possunt tamen huiusmodi redditus in vsum alium iuxta litteras Apostolicas in Cōstitutionibus declaratas expēdi; nec Domus Professorū, nec aliquis eorum, aut etiam Coadiutorum eisdem vti poterit.

5 Professa itidem Societas præter tria vota dicta, votum facit expressum Sūmo Pontifici vt Vicario qui nūc est, vel pro tempore fuerit, Christi Domini nostri, nimirum ad proficiscendum sine excusatione, non petito viatico, quocunque gentium

eius

eius Sanctitas iusserit, inter fideles vel infideles ad res, quæ ad diuinum cultum, & Religionis Christianæ bonum spectant.

6 Ceterùm ratio viuendi in exterioribus iustas ob causas, maius Dei obsequium semper intuendo, communis est, nec vllas ordinarias pœnitentias, vel corporis afflictiones ex obligatione subeundas habet; sed illas assumere quiuis poterit, quæ sibi videbuntur (cum approbatione Superioris) ad maiorem sui spiritus profectum conuenire, & quas propter eundem finem Superiores eis poterunt imponere.

7 Personarum autem, quæ admittuntur in hanc Societatem generaliter sumptam, quatuor sunt classes, si finem, quem ipsa spectat, intueamur: tametsi omnes, qui ingrediuntur, quod ad ipsos attinet, quartæ classis esse debent.

8 In primis aliqui admittuntur, vt professionem in Societate quatuor solemnibus votis (vt dictū est) emissis faciant, peractis prius experimentis & probationibus debitis: & hos sufficienter in litteris eruditos (vt in Constitutionibus postmodùm dicetur) & in vita, ac moribus diu (quemadmodum hæc vocatio exigit) probatos, & omnes antè professionem sacerdotes esse oportet.

9 Secundæ classis sunt, qui in Coadiutores ad diuinum seruitium, & Societatis auxilium in rebus spiritualibus, vel temporalibus admittuntur: &

ij quidem post experimenta & probationes, vota simplicia, Obediētiæ, Paupertatis, & Castitatis (omisso quarto ad Summum Pontificem pertinēte, & alio quouis solemni) debent emittere: qui sua sorte contenti esse debent, intelligentes eos in conspectu Creatoris & Domini nostri magis mereri, qui maiori charitate se impendunt auxilio & obsequio omnium, ex amore diuinæ maiestatis, siue in rebus altioribus, siue in alijs inferioribus & humilioribus.

10 Tertiæ classis sunt, qui in Scholasticos admittuntur, si ingenio, & reliquis dotibus ad studia conuenientibus præditi inueniantur; vt postquā docti euaserint, in Societatem ingredi, & Professi, vel Coadiutores (prout iudicabitur expedire) esse valeant. Hi autem, vt Scholastici Societatis approbati censeantur, post experimenta, & probationes, eadem tria vota simplicia, Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ cum promissione ingrediendi Societatē in altero prius dictorum modorum (vt in Constitutionibus videbitur) ad maiorem Dei gloriam emittent.

11 Quartæ classis sunt, qui indeterminatè ad id admittuntur, ad quod idonei esse temporis successu inuenientur; nondum statuente Societate ad quem ex dictis gradibus eorum talentū magis sit accōmodatum. Illi autem indifferentes ingredientur ad quemuis ex dictis gradibus, qui Superiori

periori videatur: & ex parte sua oẽs (vt dictum est) eadem animi dispositione ingredi oportet.

12 Ad hæc antequàm quisquam admittatur ad professionem, vel simplicia vota Coadiutorũ, vel Scholasticorum superius dicta secundũ institutũ nostrum emittere teneatur, biennium integrum ad probationẽ habebit; & vt admittantur Scholastici ad quẽuis ex prioribus gradibus Professorũ, vel Coadiutorum formatorum, vnum adhuc annum post absoluta sua studia expectabunt; quod tempus, cùm Superiori visum fuerit, poterit prorogari.

13 Hoc medio tempore duorum annorum (in quo habitus vllus certus Societatis non sumitur) ante præfinitum tempus, in quo votis eos ligari in Societate oportet, videre vnusquisque & considerare debet diplomata Apostolica Instituti Societatis, & Constitutiones, ac Regulas, quas in ea est obseruaturus, idque non semel. Primùm enim id fiet, dum in Domo primæ probationis erunt; in quam, qui Societatem ingredi volunt, hospitum more ad duodecim, vel quindecim dies, vt res suas melius considerent, solent admitti, antequàm in Domum, vel Collegium Societatis ad cohabitandum alijs, & inter eos versandum ingrediantur.

Secundò id fiet, sex mensibus experimentorum & probationis elapsis. Tertiò post alios sex men-

ses, & sic deinceps, donec professionem, qui studijs absolutis Professus, & tria vota qui Coadiutor, & tria itidem vota cum sua promissione qui Scholasticus approbatus est futurus, emittat; quod ideò fit, vt vtrinque maiori cum claritate, & cognitione in Domino nostro procedatur, & vt quanto fuerit magis probata singulorum constantia, tanto stabiliores ac firmiores sint in diuino seruitio, & vocatione prima ad gloriam, & honorem diuinæ Maiestatis.

DE QVIBVSDAM CASIBVS, *quos interrogari oportet, an acciderint ijs qui in Societatem ingredi petunt. Cap II.*

1 EX IIS casibus, de quibus honestas ob causas omnes interrogari oportet, Primus est, recessisse à gremio sanctæ Ecclesiæ, fidē abnegando, vel in errores contra ipsam sic incurrendo; vt damnatus ob aliquam propositionem hæreticam quis fuerit; vel vt suspectus hæresis per sententiam publicam declaratus; vel si infamis ob excōmunicationem tanquam schismaticus, spreta auctoritate & prouidentia Sanctæ matris Ecclesiæ, extiterit.

2 Secundus est, homicidium aliquo tempore perpetrasse, vel publicè infamem propter enormia peccata

peccata fuisse.

3 Tertius est, habitum sumpsisse alicuius religionis fratrum, vel clericorum, vitam aliquandiu in obedientia cum eis agendo, siue emissa, siue non emissa professione, vel eremitam cum vestibus monachalibus fuisse.

4 Quartus est, vinculo matrimonij consummati, vel seruitutis legitimæ ligatum esse.

5 Quintus est, infirmitatē pati, vnde obscurari, vel parū sanū iudicium ei reddi soleat, vel dispositionem notabilē ad huiusmodi infirmitatem habere.

6 Prædicti casus impedimenta sunt, cum quorum aliquo nemo in Societatem admitti potest: cùm nobis in domino videatur (præter alias causas) quod qui in eam sunt ingressuri ad bene & fideliter euangelizandum, & in agro Domini verbum diuinum seminandum, eo aptiora ad id instrumenta erunt, quo minus primi, & secundi defectus notam habuerint propter consuetam multis & communem infirmitatem.

Cum tertio, etiam non admittuntur, quòd nobis in domino videatur, eum, qui bonus Christianus sit, debere firmum esse in sua prima vocatione, præsertim cùm illa tam sit sancta, in qua scilicet quis, vniuerso sæculo relicto, se totū dedicat maiori seruitio & gloriæ sui Creatoris & Domini. Postremo sic nobis persuademus, (. præterquam quòd

quòd maior sit futura ædificatio proximorum) eo melius in Domino, ipsius gratia aspirante, cõseruari posse omnes Professos, Coadiutores, atque Scholasticos, quo magis liberi fuerint ab huiusmodi impedimentis, ac veluti vnius coloris & similitudinis omnes. Nullus etiam admittitur cum duobus vltimis impedimentis. Nam quartum esset cum detrimento proximorum, si vxoris, vel domini consensus non obtineretur, aliæque circunstantiæ, prout ratio iuris exigit, obseruarentur. Quintum etiam in damnum esset non medipcre ipsius Societatis.

7 Si aliquod ex his impedimẽtis in quoquam detegeretur, non est quòd vlterius in interrogationibus procedatur; sed qui Examinatoris officio fungitur, quoadeius fieri poterit, eundem consolando dimittat; si nullũ esset tale, vlterius examinetur sequenti modo.

DE QVIBVSDAM INTERrogationibus ad eos, qui ingredi volunt, magis cognoscendos. Cap. III.

1 AD maiorem personarũ notitiam aliqua sunt interroganda, quibus verè omnino, & syncerè respõdere oportet: & siquid erit, quod secretum requirat, id obseruabitur, vt par erit, & interrogato

terrogato placuerit. Incipiendo itaque à nomine, interrogetur primùm, Quo nomine vocetur, Quot annos natus sit, Quæ sit eius patria.

2 An sit ex legitimo matrimnio, nec ne: quod si ex illegitimo, quo pacto id sit, interrogetur; Num à progenitoribus iam olim Christianis, an à modernis descendat.

An aliquis ex eius progenitoribus notatus fuerit, vel declaratus ob aliquem errorem contra nostram Cristianam Religionē, & quo modo id sit.

An patrem habeat, & matrem; & quæ sint eorum nomina: Quæ conditio, & officium, & modus viuendi sit illis: & an rerum temporalium penuria premantur, an illarum commoditate potiantur, & quo pacto id habeat.

3 Si quo tempore in difficultatem, vel dubium aliquod incideret circa æs alienum, vel quòd teneatur subuenire parentibus, vel consanguineis in spirituali, vel corporali, vel quauis alia temporali necessitate constitutis, eos inuisendo, vel alia ratione, num proprio sensu ac iudicio deposito, conscientiæ, vel iudicio Societatis, vel sui Superioris id velit relinquere, vt cùm statuerit ille quod in Domino iustū esse senserit, ei acquiescat.

4 Quot fratres & sorores habeat, & quis eorum sit status, num matrimonij, an alius; Quod officium, aut viuendi modum habeant.

5 Num aliquando verba ediderit, quæ ad matri-

monium

monium illum obligare videantur, & quo pacto id fit.
An habuerit, vel habeat filium aliquem.
6 Num habeat æs alienum, aut ciuiles obligationes: quod si habeat, quantæ & quales eæ sint.
7 Num didicerit artem aliquam mechanicam:
Num legere, & scribere sciat: & si scit, probetur quo modo vtrumque faciat, si aliunde non sciretur.
8 Num habuerit, vel habeat morbum aliquem occultum, vel manifestum, & qualem; eum speciatim interrogando; num vexationem aliquam stomachi, vel capitis, vel quoduis aliud impedimentum naturale, seu defectum in aliqua sui parte patiatur, & hoc non solum interrogetur, sed, quoad fieri potest, inspiciatur.
9 Num aliquos ordines Ecclesiasticos susceperit.
Num aliquam obligationem voti habeat, quale est peregrinationis, vel aliud quodcunq;
10 Quem modum, vel animi propensionem habuerit in tenera ætate, & postea hucusque ad res suæ conscientiæ salutiferas; primum circa orationem, quoties orare solebat interdiu & noctu, quibus horis, qua corporis compositione, quibus orationibus, & cum qua deuotione vel sensu spirituali.
Quo modo se habuerit circa audiendas missas, & alia diuina officia, & conciones: Quo modo circa lectionem rerum piarum, & bonorum virorum familiaritatem: Quo modo circa meditationem,

nem, vel considerationem rerum spiritualium.

11 Interrogetur, an habuerit, vel habeat conceptus aliquos vel opiniones ab ijs differentes, quæ communius ab Ecclesia, & Doctoribus ab eadem approbatis tenentur; & si quando huiusmodi opiniones animũ subierint, num paratus sit ad iudicium suum submittendũ, sentiendumq; , vt fuerit constitutũ in Societate de huiusmodi rebus sentire oportere.

12 Interrogetur, an quibusuis in scrupulis, vel difficultatibus spiritualibus, vel alijs quibuscunq;, quas patiatur, vel aliquando pati contigerit, se diiudicandum relinquet, & acquiescet aliorum de Societate, qui doctrina & probitate sint præditi, sententijs.

13 An omnino decreuerit sæculum relinquere, & consilia Domini nostri IESV CHRISTI sequi.

Quam dudum decreuerit, in genere scilicet, mundo renunciare. Postquàm id apud se statuit, an in ea animi sentẽtia remissior factus fuerit, & quatenus. A quo tempore desideria hæc renunciandi sæculo, & cõsilia Christi Domini nostri sequendi suboriri ei cœperint, vel quibus signis, aut causis ad id mouentibus ei in mentem venerint.

14 Num deliberatum habeat animi propositum viuendi & moriendi in Domino cum hac, & in hac Societate IESV Creatoris & Domini nostri; & à quo tempore, vbi, & per quem primum ad

id mo-

id motus fuerit.

Si negaret se à quoquam de Societate motum fuisse, progrediendum erit vlterius: si affirmaret se fuisse motum (quamuis licitè, & cum merito moueri potuisset) ad maiorem tamen ipsius vtilitatem spiritualem fore videtur, si tempus ei aliquod præscribatur, vt ea de re cogitando Creatori & Domino suo se totum commendet; perinde ac si nullus de Societate ipsum mouisset, vt maiori cum robore spiritus procedere ad maius obsequiū & gloriam diuinæ Maiestatis possit.

15 Si post huiusmodi considerationem sēserit ac iudicauerit sibi valde conuenire Societatis ingressum ad maiorem laudem & gloriam Dei, & vt melius saluti, & perfectioni tùm animæ suæ, tùm proximorum suorum incumbat; & postulauerit in eandem nobiscum in domino admitti, tunc ulterius in examine procedi poterit.

DE REBVS QVIBVSDAM *quas præcipue scire eos conuenit, qui in Societatem admittuntur, ex ijs, quas in ipsa obseruare debent.* Cap. IIII.

1 PROPONATVR illis, quòd hæc mens fuerit eorum, qui primi in hanc Societatem con

conuenerunt, ut in ea ij admitterentur, qui ſæculo renunciaſſent, & Dei ſeruitio ſe omnino mancipare ſiue in hac, ſiue in alia Religione ſtatuiſſent. Quocirca quicunque Societatem ingredi uolent, antequàm in domo aliqua, uel collegio eius, viuere ſub obedientia incipiant, debent omnia bona temporalia, quæ habuerint, diſtribuere, & renunciare ac diſponere de ijs, quæ ipſis obuenire poſſent: Eaque diſtributio primùm in res debitas, & obligatorias, ſiquæ fuerint (& tunc, quàm citiſſime fieri poteſt, prouidere oportebit) Si verò tales nullæ fuerint, in pia & ſancta opera fiet, iuxta illud; Diſperſit, dedit pauperibus; Et illud Chriſti; Si uis perfectus eſſe, vade, & uende omnia, quæ habes, & da pauperibus, & ſequere me: Diſpenſando tamen hæc bona iuxta propriam deuotionem, & à ſe omnem fiduciam ſubmouendo eadem vllo tempore recuperandi.

2 Quòd ſi ſtatim propter aliquas honeſtas cauſas bona non relinquet, promittat ſe promptè relicturum omnia (vt dictum eſt) poſt vnum ab ingreſſu abſolutum annum, quandocunq; per Superiorem iniunctum ei fuerit in reliquo temporis probationis, quo completo, ante profeſſionem Profeſſi, & ante tria uota publica Coadiutores re ipſa relinquere, ac pauperibus (vt dictũ eſt) diſpenſare debent, ut conſilium Euangelicum, quod nõ dicit; Da conſanguineis, ſed, pauperibus, per-
fectius

fectius sequantur; & ut melius exemplum omnibus exhibeant inordinatū erga parentes affectum exuendi, & incommoda inordinatæ distributionis, quæ à dicto amore procedit, declinandi; atque ut ad parentes, & consanguineos recurrēdi, & ad inutilem ipsorum memoriam aditu præcluso; firmius & stabilius in sua uocatione perseuerent.

3 Si tamen dubitaretur, num maioris foret perfectionis dare uel renunciare cōsanguineis huiusmodi bona, quàm alijs, propter parem, uel maiorem ipsorum penuriam, & iustas alias ob causas; nihilominus ad declinandum errandi in huiusmodi iudicio periculum, quod ab affectu sanguinis solet proficisci, contenti esse debebunt negotium hoc arbitrio unius, duorum, aut trium, qui uita & doctrina commendentur, quos unusquisque cum Superioris approbatione elegerit, relinquere, & in eo conquiescere, quod illi perfectius & ad maiorem Christi Domini nostri gloriam esse censebunt.

Interrogetur itaque, num placeat ei statim (sicuti dictum est) bona sua distribuere; uel certe, num paratus sit ad huiusmodi distributionem, quandocunq; exacto primo anno per Superiorem ei fuerit iniunctum.

4 Admoneantur, quod post ingressum in domum nemo pecuniam apud se, nec apud amicum aliquem

aliquem externum in eodem loco habitantem habere poteſt; quin potius eam in pia opera diſpenſet, uel aſſeruandam ei tradat, cui cura huiuſmodi domi commiſſa eſt; Qui quidem, quidquid unuſquisq; feret, ſcribendum curabit; ut id ſciri poſſit, ſiquando ſcitu opus fuerit.
Interrogentur itaque, num aliquam habeāt pecuniam, & an eam diſpenſare (ut dictum eſt) ſint contenti.

5 Admoneantur itidem, ſi eccleſiaſtici ſint, quòd poſtquàm in Societatis corpus ut Profeſſi, uel Coadiutores cooptati fuerint, nulla eccleſiaſtica beneficia poſſunt retinere: & quòd tempore probationis poſt primum annum absolutum (ut ſuperius diximus) quandocunque Superiori uiſum fuerit, ea relinquere debent iuxta ſuam deuotionem, uel ei, qui contulit, reſignando, uel ad pia opera applicando, uel alioqui dignis uiris, quibus hæc inſtrumenta ſint ad Dei obſequium, cōferri curando. Quòd ſi conſanguineis conferenda eſſe uiderentur, id non facient, niſi ab uno, duobus, aut tribus (ut ſuperius dictum eſt) iudicetur, quòd id magis conueniat, & ad maius Dei obſequium ſit futurum.

6 Cùm autem cōmunicatio, quæ cum amicis, & ſanguine iunctis uerbo, aut ſcripto fit, potius ad quietis perturbationem, quàm ad eorum, qui ſpiritui vacant, profectum, præſertim in initijs,

facere soleat; Interrogentur, num contenti sint cum huiusmodi non communicare, nec litteras accipere, nec scribere; nisi aliqua occasione Superiori aliter videretur: Et quãdiu Domi fuerint, num contenti sint, vt videantur litteræ omnes & quæ ipsis scribentur, & quas ipsi alijs scribent: ei, cui huiusmodi munus commissum est, cura relicta, ut eas det, uel non det, quemadmodum in Domino nostro magis expedire iudicabit.

7 Vnusquisque eorum, qui Societatem ingrediuntur, consilium illud Christi sequendo; Qui dimiserit patrem, & cet. existimet sibi patrem, matrem, fratres, & sorores, & quidquid in mundo habebat, relinquendum: immo sibi dictum existimet uerbum illud; Qui non odit patrem, & matrem, insuper & animam suam, non potest meus esse discipulus.

ET ita curandum ei est, vt omnem carnis affectum erga sanguine iunctos exuat, ac illum in spiritualem cõuertat: eosq́ue diligat eo solùm amore, quem ordinata charitas exigit, ut qui mundo ac proprio amori mortuus, Christo Domino nostro soli uiuit, eumq́ue loco parentum, fratrum, & rerum omnium habet.

8 Ad maiorem in spiritu profectum, & præcipuè ad maiorem submissionem & humilitatem propriam interrogetur, an contentus sit futurus, ut omnes errores, & defectus ipsius, & res quæ-

cunque

cunque, quæ notatæ in eo & obseruatæ fuerint, Superioribus per quemuis, qui extra confessionem ea acceperit, manifestentur.

Num etiam boni sit consulturus (quod & ipse, & quiuis alius facere debet) ab alijs corrigi, & ad aliorum correctionem iuuare; Ac num manifestare sese inuicem sint parati debito cum amore et charitate ad maiorem spiritus profectum; præsertim ubi à Superiore, qui illorum curam gerit, fuerit ita præscriptum, aut interrogatum, ad maiorem Dei gloriam.

9 Præterea antequàm quisquam in Domum, uel Collegium ingrediatur; uel postquàm ingressus fuerit; sex experimenta præcipua, præter alia multa de quibus ex parte inferius dicetur, requiruntur. Poterunt ea tamen anteponi, & postponi, & moderari, & aliquo in casu auctoritate Superioris, habita ratione personarum, temporum, et locorũ, tũ ceterorum, quæ occurrerint, in alia permutari.

10 Primum est, in spiritualibus exercitijs mẽsem unum plus minus uersari, id est, tum in examinanda conscientia, & anteacta uita recogitanda, & confessione generali facienda, ac peccatorum suorum meditatione: tum in contemplatione rerum ac mysteriorum Vitæ, Mortis, Resurrectionis, & Ascensionis Christi Domini nostri; tum etiam in oratione uocali & mentali iuxta cuius-

que captum, prout in Domino edocti fuerint, se exercere.

11 Secundum est, seruire in vno, vel pluribus Xenodochijs per mensem alium, ibidem cibum capiendo, & dormiendo: vel per aliquam, vel plures horas quotidie pro temporum, locorum, & personarum ratione auxilium & ministerium omnibus ægris, & sanis prout iniunctum eis fuerit, impendendo: vt magis se demittant, & humiliet, ac eo veluti argumento demonstrent se prorsus ab hoc sæculo eiusque pompis ac vanitate recedere: vt omnino suo Creatori & Domino pro ipsorum salute crucifixo seruiant.

12 Tertium est, peregrinari mensem alium sine pecunia: immo suis temporibus ostiatim pro Christi amore mendicare; vt possint ad incommoditatem comedendi, & dormiendi assuefieri: atque adeo vt omni spe illa abiecta, quam in pecunijs, & rebus alijs creatis possent constituere, integrè vera cum fide et ardenti amore eam in suo Creatore & Domino constituant. Vel utrunque mensem ministerio Hospitalium, vel alicuius eorum, aut etiam utrunque peregrinationi, prout Superiori visum fuerit, impendent.

13 Quartum est, post ingressum in domum omni cum diligentia & solicitudine in varijs officijs abiectis & humilibus se exercere, bonum sui exemplum in omnibus exhibendo.

Quintum

14 Quintum est, doctrinam Christianam, uel aliquam eius partem pueros, & alios rudiores homines publicè, vel priuatim, & prout occasio se obtulerit, & in domino commodius visum fuerit, & iuxta personarum proportionem docere.

15 Sextum est, postquàm in probationibus bonæ ædificationis specimen præbuerint, vlterius ad prædicandum vel confessiones audiendas, vel in vtroque se exercendum pro tempore, & loco, & omnium dispositione progredi.

16 Antequam ingrediantur in secundum annum probationis, quæ fit in Domibus, vel Collegijs, per sex menses omnes vacare huiusmodi sex experimentis debent, & totidem alios diuersis alijs probationibus impendent. Poterunt tamen illa sex experimenta fieri vel in totum, vel ex parte toto probationis tempore, vt aliquando hæc, aliquando illa præcedant, & à Scholasticis quidem vel studiorum tempore, vel post studia absoluta, habita personarum, locorum, & temporũ ratione; prout in Domino conuenire videbitur. Illud tamen omnino obseruabitur; vt antequàm Professi futuri professionem, & Coadiutores formati tria vota sua publica, licet nõ solemnia, emittãt, duo anni experimentorum, & probationum expleantur: & Scholasticis, studijs absolutis, præter tempus, quo probantur, vt Scholastici approbati censeantur, tertius alius annus, antequàm

ad professionem, vel in Coadiutores formatos admittantur, in varijs probationibus, & speciatim in dictis (si prius illis perfuncti non sunt) immo quamuis perfuncti fuerint, in nonnullis earum, ad maiorem Dei gloriam, exigetur.

17 Quamdiu huiusmodi experimenta & probationes fiunt; nullus dicat ex Societate se esse, sed potius qui examinatus fuerit ad Professionem, ex parte ipsius Societatis (quamuis ex parte sua cum indifferentia ad omnes gradus sit ingressus) cum loquendi occasio se obtulerit, dicere debet se in experimentis versari, atque optare se admitti in Societatem, quocunque in gradu ipsa Societas ad gloriam Dei eo vti volet. Si vt Coadiutor examinatus fuerit, dicet se in probationibus adhuc esse, atque optare in gradum Coadiutorum recipi. Simili modo de Scholasticis, & de alijs qui, ut indifferentes examinati sunt, intelligatur: vt quisque iuxta sui examinis rationem respondeat.

18 Circa huiusmodi experimenta diligenter, quod sequitur, est obseruandum, scilicet; Vt, vbi aliquis in primo experimento, nempe exercitiorum spiritualium, versabitur, is, qui illum exercet, ad Superiorem referat, quid de eodem sentiat ad finem Societati præfixum.

19 Cùm in secundo, seruiendi in Hospitalibus, afferat qui probatur, Gubernatoris testimonium, vel Præfecti eorum, qui inseruiunt Hospitali, de boni

boni nominis odore, quem in eo reliquerit.
20 Cùm in tertio, peregrinationis, ab vltimo loco, ad quem peruenit, vel non procul ab eo testimonium áb aliquibus, vel vno certè fide digno secum ferat, quòd suam deuotionem sequutus, sine vlla cuiusquam querela eò peruenit.
21 Cùm in quarto, exercendi se in officijs domesticis humilitatis, pro testimonio erit data omnibus, qui Domi sunt, ædificatio.
22 Vbi vero in quinto, de doctrina Christiana, & sexto, de prædicatione, & confessionibus audiendis, vel de vtroque munere obeundo versabitur; eius testimonium erit (si quidē Domi nostræ habitauerit) à domesticis accipiendum, & ex ædificatione, quam populus, vbi Domus est, acceperit: Si prædicare, & confessiones audire acciderit alijs in locis extra huiusmodi populum, ac Domum; testimoniū afferre debet ab huiusmodi locis, vbi diutius versatus fuerit; vel à personis publicis (præcipuam habendo rationem Prælatorum ordinariorum) quæ fidem planè faciant, quòd cum doctrina sana, ac bonæ vitæ exemplo, sine cuiusquam offensione, verbum diuinum seminauit, & officio Confessarij functus est.
23 Præter hæc testimonia, poterit Societas, quando id expedire videretur, curare, vt aliunde certior fiat; vt ipsa sibi magis, ad Dei & Domini nostri gloriam satisfaciat.
 24 Si

24 Si huiusmodi testimonia in prædictis experimentis non afferrentur, diligenter causa inquirenda erit, curandumque, vt rei totius veritas intelligatur; quò melius omnia, quæ conuenient, prouideri possint; vt melius bonitati diuinæ, ipsius gratia aspirante, inseruiatur.

25 Præterea postquàm domi fuerit, egredi eá sine facultate non debet: & si laycus fuerit, confiteatur oportet, & sanctissimum Sacramentum Eucharistiæ sumat octauo quoque die; nisi Confessario aliquod esse impedimentum ad communionem videretur. Si sacerdos est, cofitebitur vt minimùm octauo quoque die, & crebrius missæ sacrificium offeret: simul ordinationes, vel Constitutiones alias Domus (vt in eius Regulis edoctus erit) obseruabit. Omnes, qui domi sunt, in addiscenda doctrina Christiana se exercebunt, & etiam in prædicatione illi, quibus Superior domus id faciendū iudicabit; inter quos nullus erit eorum, qui in Coadiutores temporales admissi sunt.

26 Sui victus, potus, uestitus, & lecti rationem, si Societatem sequi uelit, cogitet fore ut pauperibus accōmodatam, quódq; quæ uilissima erūt, ex ijs, quæ domi sunt, ei tribuentur, propter ipsius maiorem abnegationem, & spiritualem profectū; & ut ad quandā æqualitatem & ueluti mensuram ab omnibus perueniatur. Cùm enim qui primi in

in Societatem conuenerunt; per huiusmodi indigentiam, ac penuriam maiorem rerum corpori necessariarum probati fuerint, qui post eos accedent, curare debent, ut eò quoad poterunt, pertingant, quò illi peruenerunt; uel ulterius etiam in Domino progrediantur.

27 Ad hæc, præter reliquas peregrinationes, & probationes sic declaratas, antequàm Professi suã professionem, & Coadiutores sua uota emittant, & (si Superiori uidebitur) Scholastici, antequàm approbati censeantur, & uota sua, ac promissionem superius dictam faciant, per triduum suis constitutis temporibus, uestigia sequendo primorum, de quibus mentionem fecimus, ostiatim pro Christi Domini nostri amore mendicare debent, vt contra quàm est communis hominum sensus, ad diuinum obsequium & laudem magis se possint submittere, magisque in spiritu proficere ad gloriam diuinæ maiestatis: ut etiam magis sint dispositi ad id ipsum faciendum: quando illis iniunctum fuerit, uel conueniens aut necessariũ erit, dum per uarias mundi partes iuxta quod eis præscriptum uel cõstitutum per Summum Christi Vicarium, uel eius loco per Superiorem Societatis fuerit, discurrent: quandoquidem exigit nostræ professionis ratio, ut parati & in procinctu simus ad ea omnia, quæ quouis tẽpore in Domino nobis iniuncta fuerint, nec petendo, nec ex-

pectando

pectādo præmium ullum in præsenti hac & labili uita, sed eam, quæ undecunque æterna est, ex summa Dei misericordia semper sperando.

28 Et ad particularia quædam descendendo, in probationibus humilitatis, & abnegationis sui, & in exercēdis officijs abiectis & humilibus (cuiusmodi sunt, in culina seruire, domum euerrere, & reliqua omnia seruitia obire) promptius ea suscipi conuenit, à quibus sensus magis abhorrebit: si quidem iniunctum fuerit, ut in eis se exerceant.

29 Cùm aliquis ad ministeria culinæ obeunda ingredietur, uel ad eū iuuandū, qui Coquus est, eidē obedire cum magna humilitate in rebus omnibus ad ipsius officium pertinentibus debet. Si enim ei integram obedientiam non præstet, nec ulli ex Superioribus, ut uidetur, præstaret; quandoquidē uera obedientia nō considerat personam, cui fiat, sed propter quem fiat: & si propter solum Creatorem & Dominum nostrum fiat, eidem omniū Domino obeditur. Vnde nulla ratione considerādum est, an sit Coquus, uel Superior Domus: an hic, uel ille sit, qui iubet; quandoquidem nec illis, nec propter illos (sanè intelligendo) ulla obedientia præstatur, sed soli Deo, & propter solum Deum Creatorem ac Dominum nostrum.

Ideo melius est, ut Coquus nō roget sibi inseruientem, ut hoc, aut illud faciat, sed cum modestia iubeat uel dicat, hoc fac, uel illud; Si enim

rogat

rogat, potius ut homo hominem alloqui uidebitur: & Coquum laycum rogare Sacerdotem, ut ollas abstergat, uel res huiusmodi faciat, nec decens, nec iustum uideretur; Sed si iubeat, uel dicat, fac hoc, uel illud, significabit magis quòd ut Christus homini loquitur, quandoquidem ipsius loco iubet: atque ita qui obedit, considerare ac perpendere uocem à Coquo, uel alio, qui sit ei Superior, egressam debet, ut si à Christo Domino nostro egrederetur, ut omnino placere diuinæ Maiestati possit.

31 Hoc ipsum in alijs humilibus officijs intelligatur, quando aliquis in eis ministerium suum impendit: atque eodem modo accipiatur in officialibus subordinatis qui accepta à Superiori auctoritate Domum gubernant.

32 Ægritudinis tempore non solùm obseruare vnusquisque obedientiam magna cum puritate debet erga Superiores spirituales, vt ipsius animã regant: sed cum eadem humilitate erga Medicos corporales, & infirmorum præfectos, vt corpus eius regant; quandoquidem illi plenam ipsius sanitatem spiritualem, hi verò corporalem omnino curant. Præterea qui ægrotat, humilitatem & patientiam suam præseferendo non minorẽ ædificationem, dum morbo laborat, ijs, qui ipsum inuisent, & cum eo uersabuntur & agent, quàm dum ualebat corpore, ad maiorem Dei gloriam, præ-

præstare curet.

33 Ad maiorem firmitatem omnium, quæ sic narrata sunt, & ad maiorem spiritualem profectum eius, qui examinatur; interrogetur, an omnino obedientem se exhibere in omnibus, quæ hic dicta & declarata sunt, uelit, subeundo & adimplẽdo quasuis pœnitentias; quæ propter defectus, & negligentiam suam, uel quiduis aliud fuerint iniunctæ.

34 Re in Domino considerata, uisum nobis est in diuinæ Maiestatis conspectu mirum in modum conferre, ut Superioribus subditi omnino perspecti sint: quò melius regi & gubernari, & per eos in uiam Domini dirigi possint.

35 Præterea quãto exactius Superiores res omnes internas, & externas suorum nouerint; tanto maiori cum diligentia, amore, & solicitudine iuuare eos, ipsorumque animas à uarijs malis & periculis, quæ in progressu possent accidere, conseruare poterunt. Cùm etiam semper parati esse iuxta nostræ professionis rationem, & procedendi modum ad discurrendum per has & illas mundi partes debeamus; quandocumq; per summũ Pontificem, uel Superiorem nostrũ immediatum fuerit nobis iniunctum: Vt melius secundum Dei uoluntatem huiusmodi missiones fiant, his & non illis mittendis, uel his ad hoc munus, illis uerò ad alia, non solùm refert ualde, sed summopere, ut

re, ut Superior plenam habeat notitiam propẽsionum ac motionum animi, & ad quos defectus uel peccata fuerint uel sint magis propẽsi & incitati, qui sub eius cura sunt; ut eius rei habita ratione, melius ipsos dirigere possit; nec supra mẽsuram uirium suarũ in periculis uel laboribus grauioribus, quàm in Domino ferre suauiter possint, constituat; & etiam ut quæ audit, sub secreti sigillo custodiendo, melius Superior possit ordinare ac prouidere, quæ corpori uniuerso Societatis conueniunt.

36 Ideo quicunque hanc Societatem in Domino sequi uolet, & in eadem ad maiorem Dei gloriam manere, priusquàm ad primam probationẽ accedat, uel postquàm ingressus fuerit, antequàm generaliter examinetur, uel post examẽ, intra aliquot menses (si Superiori differendũ uideretur) sub sigillo cõfessionis, vel secreti, uel quacunq; ratione ei placuerit, & ad maiorem ipsius consolationem fuerit, debeat conscientiam suam magna cum humilitate, puritate, & charitate manifestare, re nulla, qua dominum uniuersorum offenderit, celata: & totius anteactæ uitæ rationem integram, uel certè rerum maioris momenti Superiori, qui tum fuerit, Societatis; uel cui ex Præpositis, uel alijs ex inferioribus ille iniungeret, prout magis conuenire uideretur, reddat; ut melius omnibus in Domino prospiciatur, ipseque magis in spiritu

ſpiritu cum gratia uberiori ad maiorem diuinæ bonitatis gloriam proficiat.

37 Sic igitur progredientes in gratiæ atque ſpiritus incremento, plenoque cum deſiderio ingrediendi, & perſeuerandi, quamdiu uixerint, in hac Societate, tantundē facient aliquoties antequàm ad profeſſionem qui Profeſſi, & ad ſua uota qui Coadiutores formati ſunt futuri, admittantur, & id, quo ſequitur, modo.

38 Poſtquàm primò aliquis eorum integram vitæ rationē Superiori Domus reddidit, ab eodem die inchoando, prioribus, quæ eidem dixit, non repetitis, iterum poſt ſemeſtre proximum plus minus ei, vel cui à Superiore fuerit conſtitutum, uitæ rationem reddet. Deinde à ſecūda hac ratione incipiendo, eodem ordine procedetur; & ſexto quoq; menſe rationem hanc ſui quiſque reddet. Vltima vero circiter triginta dies antequàm Profeſſi futuri ſuam profeſſionem, & Coadiutores ſua uota emittant, reddetur.

39 Scholaſtici eodem modo procedent, prǽterquàm quòd abſolutis ſuis ſtudijs cùm primùm rationem uitæ ſuæ reddent, ab ultima, quam reddiderunt in Domo, unde ad ſtudia miſſi ſunt, uel ab initio uitæ, ſi aliqua de cauſa nunquam reddiderunt, incipient.

40 Sic etiam uidetur, quòd Coadiutores formati, & Profeſſi, ſi alicubi agent, ubi Præpoſiti alicuius

Socie-

Societatis obedientiæ subiaceant, singulis annis, uel crebrius, si Præposito uidebitur, suæ consciẽtiæ rationem dicto modo ab ultima, quam reddiderunt, incipiendo, ei reddant.

41 Qui senserit ad omnia, quæ dicta sunt, animũ, ac uires sibi à Domino dari, ac ad maiorem Dei gloriam fore, suæque animæ magis salutiferum iudicat in corpus huius Societatis admitti, præter litterarũ Apostolicarum, & Constitutionum, & reliquorum, quæ ad eius institutum pertinent, ipso initio, ac postea sexto quoque mense, ut dictum est, considerationem, debet generalem uitæ totius confessionem apud aliquem Sacerdotem à Superiore assignatum propter multiplicem spiritus utilitatem, quæ ea in re deprehenditur, facere. Quòd si aliquando generaliter confessus fuerit alicui de Societate uel in exercitijs spiritualibus, uel extra illa: satis erit generalem confessionem ab alia etiam generali ad id usque tempus inchoari, & post eam sacratissimũ Christi Domini nostri corpus sumere; & sic sexto quoque mense eodem modo generaliter, ab ultima inchoando, confitebitur. Demum continuũ puritatis ac uirtutũ augmentũ, & inflãmata in Dño desideria multum in hac Societate diuinæ Maiestati seruiẽdi procurando. Exactis duobus annis probationis, & se perpetuo obedientẽ exhibendo, & in sua cõuersatione, & uarijs experimentis ædificationẽ præbendo,

ac pœni-

ac pœnitentias pro erratis, & negligentijs, & defectibus iniunctas magna cũ humilitate subeundo, si & ipse, & Societas, vel Superior domus contenti fuerint, in Societatis corpus admitti poterit, consideratis prius litteris Apostolicis & Constitutionibus, & cõfessione generali peracta, ut superius est dictum; quam ut melius instituat, seseque in sua prima deliberatione confirmet, per unius hebdomadæ spatium se colligendo, & aliqua spiritualia exercitia ex iam factis, uel alijs, faciendo; postremò suam oblationem, ac uota, siue solemnia sint in Professis, siue simplicia in Coadiutoribus, & Scholasticis, quemadmodum in Constitutionibus declarabitur, ad maiorem Dei gloriam vberioremque fructum animæ suæ emittat.

42 Admoneantur, quòd, votis huiusmodi emissis, iuxta tenorem litterarum Apostolicarũ, non possint ipsi ad alias Religiones sine facultate à Superiore Societatis concessa transire.

43 Quod si exacto probationis tempore, contentus quidem ipse est, & exoptat sic ad professionẽ, uel in Coadiutorem, uel in Schlasticum admitti; uerùm dubitaret Societas de ipsius talento, uel moribus; securius erit in alium annum, uel tempus, quod uidebitur, id prorogari: donec utrique parti plenè in domino sit satisfactum.

44 Præterea diligenter animaduertant oportet, qui examinantur (magnifaciendo, summique momenti

momenti id esse ducendo in conspectu Creatoris ac Domini nostri) quantopere iuuet ac conferat ad vitæ spiritualis profectum, omnino, & non ex parte abhorrere ab omnibus, quæ mundus amat, & amplectitur; & admittere, & concupiscere totis viribus quidquid Christus Dominus noster amauit, & amplexus est. Quemadmodum enim mundani homines, qui ea, quæ mundi sunt, sequuntur, diligunt, & quærunt magna cum diligentia, honores scilicet, famam, magni nominis existimationem in terra, sicut mundus eos edocet: sic qui procedũt in spiritu, & seriò Christum Dominum nostrum sequuntur, amant & ardenter exoptant quæ ijs omnino contraria sunt, indui nimirum eadem veste, ac insignibus Domini sui, pro ipsius amore ac reuerẽtia; adeo, vt si sine offensione vlla diuinæ Maiestatis, & absq; proximi peccato foret; vellent contumelias, falsa testimonia, & iniurias pati, ac stulti haberi & existimari (nulla tamen ad id per eos data occasione) eo quòd exoptant assimilari, ac imitari aliquò modo Creatorem ac Dominum nostrum IESVM Christum, eiusque vestibus & insignibus indui: quandoquidem illas ipse propter maiorem profectum nostrum spiritualem induit, nobisque exemplum dedit, vt in omnibus, quoadeius fieri poterit, diuina gratia aspirante, eum imitari & sequi, cum vera sit via, quæ ducit ho-

mines ad vitam, velimus. Igitur interrogentur, an huiuſmodi deſideria tam ſalutaria, & ad perſectionem animarum ſuarum tam fructuoſa in ſe ſentiant.

45 Quòd ſiquis propter humanam noſtram debilitatem ac miſeriam, in ſe huiuſmodi tam inflammata in Domino deſideria non ſentiret; interrogetur an certè deſiderium in ſe ſentiat, huiuſmodi deſideria ſentiendi. Si affirmando reſponderit, optare ſe nimirum huiuſmodi tam ſancta deſideria animo concipere; quò melius ad eorum effectum perueniatur, interrogetur an decreuerit, paratusque ſit huiuſmodi iniurias, illuſiones, & opprobria in Chriſti inſignibus incluſa, & alia quæuis, quæ ei inferrentur ſiue per quemuis ex domo, vel Societate (in qua obedire, & humiliari, ac æternam beatitudinem conſequi exoptat) ſiue extra eam per quemuis viuentium, nulli malum pro malo, ſed bonum pro malo reddendo, admittere; & patienter cum Dei gratia ferre.

46 Vt melius ad hunc perfectionis gradum in ſpirituali vita tam precioſum perueniatur, eius maius ac impenſius ſtudium ſit, quærere in Domino maiorem ſui abnegationem, & continuam in rebus omnibus, quoad poterit, mortificationẽ. Noſtrum autem erit in eiſdem iuxta gratiam, quã Dominus nobis conferre ad ſuam maiorem laudem

dem ac gloriam dignabitur, eum iuuare.

DE ALIO EXAMINE AD particularia aliquanto magis descendente, quod eruditis, & Coadiutoribus spiritualibus, & Scholasticis conuenit. Cap. V.

1 QVO melius intelligi, atque cognosci queant, quæ ad huiusmodi homines spectant: vnusquisque eorum interrogetur; Vbi studuerit; Qua in facultate; Quibus autoribus ac doctrinæ deditus; Quantũ temporis studijs impenderit; Quantumque suo iudicio profecerit; ac nominatim, Quàm sit ei familiaris Latina lingua.

2 An ad gradus Artium liberalium, vel Theologiæ, vel Iuris Canonici, vel alterius cuiusuis facultatis sit promotus.

3 An existimet se memoria ad bene capiendum, & retinendum quod didicerit, esse præditum.

An sibi videatur pollere intellectu, qui citò, ac bene penetret ea, quibus studuerit.

An in se propensionem naturalem, aut voluntariam ad studia sentiat.

4 An existimet studia sanitati sui corporis aliquid detrimenti attulisse.

An vires sibi corporales, & spirituales suppetere sentiat ad labores, qui in Societate requirũtur,

tur, ferendos, ſiue in ſtudijs, quamdiu illis vacat, ſiue in vinea Domini, cùm in ea laborandum eſt.

5 Si Sacerdos fuerit, An ſe in audiendis confeſſionibus, vel in prædicatione, vel alijs miniſterijs ad proximum iuuandum exercuerit.

6 Cùm ad huiuſmodi officium ac miniſteriũ diuini verbi ſeminandi, & ſpirituali proximorum auxilio attendendi litterarum bonarum ſufficiens eruditio requiratur, & Scholaſticos etiam aliquod ſui profectus in litteris, quibus ſtuduerunt, ſpecimen præbere oporteat; omnes examinentur. Quod fiet, ſi quiſque lectionem vnam in quauis facultate, cui operam dederit, prælegat: & poſtea exhortationem vnam quiſque (idque ante egreſſum à prima probatione) faciat; & poſtea in ſecundam ingrediendo, ſi ei fuerit iniunctum, vt inferius dicetur, hoc ipſum faciet.

7 Præterea intelligat (ſi Sacerdos eſt, vel quandocũque promotus ad ſacerdotium fuerit) quòd confeſſiones nec domi, nec foris audire, nec vlla Sacramenta miniſtrare ſine peculiari probatione, ædificatione, & facultate ſui Superioris per totũ probationis tempus debet. Sed nec publicè miſſam dicere debet, donec coram aliquo, vel pluribus domeſticis priuatim eam dicat, & admoneatur, vt in modo dicendi conueniat cum alijs de Societate, inter quos agit; & ſe ad ædificationem

eorum,

eorum, qui illam ſunt audituri, componat.

AD MAIOREM HVMILItatem & perfectionem eruditorum, Coadiutorum ſpiritualium, & Scholaſticorum.

1 SI de eo, qui in Societatem eſt ingreſſurus, dubitatur, an idoneus ſit futurus, vt ad profeſſionem, vel in Coadiutorem ſpiritualem, uel Scholaſticum eius admittatur: cùm id tanquàm certiſſimum ſtatuatur, quòd multo melius & perfectius ſit, vt ipſe iudicari & regi ſe à Societate ſinat; quandoquidem non minus, quàm ipſe, quod exigitur, ut in ea maneat, Societas intelliget; ipſi uerò maiori humilitati, & perfectioni tribuetur; maioremque dilectionem, ac fiduciam in his, à quibus eſt gubernandus, oſtendet; Interrogetur, an velit proprium ſenſum, ac iudicium Societati ſubmittere, vel eius Superiori, ita, ut acquieſcat eius ſententiæ; ſiue inter eos illum conſtituat, qui in Societate profeſſio- 2
nem emittunt, & Chriſti Domini noſtri Vicario obligantur; ſiue inter Coadiutores; ſiue inter Scholaſticos Societatis, in ſtudijs vlterius progrediendo. Interrogetur vlterius; ſi Superior vellet ſemper eundem ſolum vt Coadiutorem in rebus exterioribus Societatis curandis occupari,

ac ſic in ſuæ animæ ſalutem incumbere; An paratus ſit in humilibus & infimis officijs ſe exercere, vitamque omnem in vtilitatem & auxilium eius exigere; ſibi perſuadendo, quòd dum ei inſeruit, Creatori ac Domino ſuo (pro cuius amore, & debita reuerentia omnia facit) inſeruit.

DE ALIO EXAMINE AD ſolos Coadiutores accommodato. Cap. VI.

1 AD maiorem rei notitiam declaretur vnicuique ex huiuſmodi Coadiutoribus latius quod in initio attingebatur; Quòd ſcilicet in hanc Societatē Coadiutores ſpirituales, & temporales admittuntur: Spirituales quidem, qui Sacerdotes ſunt, & litteris ſufficienter ornati, vt in rebus ſpiritualibus Societatem iuuent: Temporales verò ad ſacros ordines non promoti cum litteris, vel ſine illis, in rebus externis, quæ neceſſariæ ſunt, poſſunt iuuare.

2 Priorum magis proprium eſt, Societatem in audiendis confeſſionibus, in exhortationibus, in doctrina Chriſtiana, & alijs litteris edocendis iuuare; His vero eædem gratiæ ad animarum auxilium communicari poſſunt, quæ Profeſſis ipſis ſolent.

3 Poſteriorum magis eſt proprium (licet poſſint

in rebus

in rebus maioribus pro talenti eis à Domino cócessi ratione occupari) vt in ministerijs omnibus inferioribus & humilioribus, quæ ipsis iniungentur, se exerceant; persuasi quòd Societatem iuuando, quò melius illa saluti animarum vacare possit, eidem omnium Domino seruient: quandoquidem propter diuinum ipsius amorem ac reuerentiam id faciunt. Ideo prompti esse cum omni humilitate, & charitate, quoad fieri poterit, debent ad officia, quæ eis credita fuerint, exactè obeunda. Quo fiet, ut non solùm mercedem suam integram habeant, sed participes sint omnium bonorum operum, quæ Deus per vniuersam Societatem ad obsequium & laudem suam operari dignabitur, & omnium indulgentiarum, & gratiarum, quæ Professis ad suarum animarum bonũ à sede Apostolica concessæ fuerint.

4 Et nihilòminus eniti debent in colloquijs spiritualibus ad maiorem vtilitatem spiritualem proximorũ aliquid conferre, & quod nouerint, docere; & ad bene agendum, quoscunque poterunt (quandoquidem vnicuiq; Deus proximi sui curam dedit) excitare.

5 Siquis instructus & examinatus fuerit, ut sit futurus spiritualis Coadiutor, sic vacare debet rebus spiritualibus, quæ cum sua prima uocatione propriè sunt coniunctæ, ut in posterum directè, uel indirectè per se, uel alium innouare, aut

mutationem aliquam à ſua vocatione in aliam; ſcilicet à gradu Coadiutoris ſpiritualis ad Profeſſi, uel Scholaſtici, uel Coadiutoris temporalis gradum, tentare non debeat: ſed cum omni humilitate, atque obedientia incedere ac progredi eadem uia, quæ ipſi ab eo, qui neſcit mutationẽ, & in quem illa non cadit, oſtenſa eſt.

6 Eadem ratione ſi quis examinatus, & inſtructus fuerit, ut ſit futurus Coadiutor temporalis; ſic ſe totum rebus, quæ cum ſua prima uocatione propriè ſunt coniunctæ, addicat; ut non curet ulla ratione à ſtatu Coadiutoris temporalis in ſtatum ſpiritualis, vel Scholaſtici, aut Profeſſi progredi; Nec etiam (ſi in ſuo eodem maneat) plus litterarum addiſcere, quàm ſciebat, cùm eſt ingreſſus, curet: ſed perſeuerare magna cum humilitate debet in omnibus, Creatori ac Domino ſuo iuxta primam ſuam vocationem inſeruiendo, ac ſolicitè in abnegationis ſui ipſius profectum, & verarum virtutum ſtudiũ incumbendo.

7 Interrogẽtur huiuſmodi, vt de re propria ſuæ vocationis, An contenti, & quieti ſint futuri in obſequio Creatoris & Domini ſui in officijs ac miniſterijs abiectis et humilibus ad auxilium Domus & Societatis pertinentibus, cuiuſcunque rationis illa ſint, parati ad vitam omnem in eis exigendam; ſibi perſuadendo quòd ea in re obſequium, et laudem præſtant ſuo Creatori & Domino,

dum

dum omnia propter diuinum ipsius amorem & reuerentiam agunt.

8 Omnes Coadiutores tā spirituales, quàm temporales exacto biennio, quod experimentis & probationibus datur; & vno adhuc anno, si Scholastici fuerint (vt prius est declaratum) si velint in Societate manere, & ipsa, vel Superior eius cōtentus fuerit, oblationem suam triū votorum facient (quæ publica, licet non solemnia sint, iuxta litteras Apostolicas Iulij III) Obedientiæ, Paupertatis, & Castitatis, vt initio diximus; Et exinde Coadiutores formati vel spirituales, uel temporales censendi sunt, ita, vt ex parte ipsorū ligati ad semper uiuendū & moriendum in Domino in hac Societate, ad maiorem diuinæ Maiestatis gloriam, maiusque meritum & stabilitatem propriam, maneant. Nihilominus Societas, vel eius Superior, qui commune bonum debet intueri, cùm eorum opera ad maius Dei obsequium se non iuuari, sed contrà potius accidere cerneret, eos dimittere, & à sua congregatione separare potest; & tunc illi omnino liberi, nulloque voto obstricti remanent.

DE ALIO

DE ALIO EXAMINE SCHOlasticis accommodo, ac in primis antequàm in Scholasticos admittantur. Cap. VII.

1 CVM experimentis & probationibus prædictis abſolutis, Scholaſtici conuenire ſibi iudicarent ſtudendi gratia in Collegijs, vel Domibus Societatis, vt in eis in Domino ſubſtententur, litteris operam dare: ſi Societas, vel eius Superior contentus etiam fuerit; antequàm ad ſtudia ſe conferant, vel dum in eiſdem manebunt, ob ſuum maius meritum ac ſtabilitatem vota ſimplicia Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ, ac promiſſionem, quòd ſtudijs abſolutis in Societatem ingredientur, Deo ac Domino noſtro facient. Sic autem intelligendus eſt huiuſmodi ingreſſus, vt profeſſionem, vel vota Coadiutorum formatorũ (ſi Societas eos admittere volet) emittant; & exinde Scholaſtici approbati Societatis cenſeantur. Libera tamen manebit Societas, nec tenebitur ad eos admittendos ad profeſſionẽ, nec in Coadiutores formatos, ſi ſtudiorum tempore malè ſe gererent, adeo, vt Superior Societatis exiſtimaret Deo gratum non fore, ſi in eam admitterentur; & tunc ipſi etiam ſuis votis ſoluti erunt.

2 Si quando ſtudiorum tempore, qui maiorem ad ea

ad ea propenſionem animi præſetulerunt, quam ad aliud in Societate miniſterium; oſtenderent,ac certum indicium præberent, vnde Societas, vel eius Superior in Domino ſentiat eos idoneos nō eſſe, vt in eruditos virós euadant, eo quòd ingenio, vel ſanitate corporis deſtituantur, vel alijs defectibus laborent, interrogentur, An patienter ſe dimitti a Societate, dum ab omni voto ac promiſſione liberi maneant, ſint laturi.

3 Qui ad ſtudia litterarum idoneus inuenietur, interrogetur, An velit ſe duci ſinere circa ea, quibus ſtudere debeat, ac ſtudiorũ modum & tempus, iuxta quod Societati, vel eius Præpoſito, aut Collegij, vbi daturus eſt litteris operam, Superiori, videbitur.

4 An contentus futurus ſit eodem, atque alij, modo, ibi agere; nullisque priuilegijs aut prærogatiuis minimum omnium, qui in Collegio fuerit, anteire; omnem ſui curam Superiori Collegij relinquendo.

5 An ſtatuerit omnino apud ſe, ſtudijs abſolutis, ac probationibus peractis, Societatem ad viuendum in ea, & moriendum, ingredi, ad maiorem Dei gloriam.

6 Sic examinatus, & inſtructus ſe accingere incipiet, ut ad ſtudia ſe conferat, vel ea proſequatur, paratus interim in eiſdem ſtudijs, alijs experimentis & probationibus varijs exerceri, quibus

ſi non

si non fuerit propter causas aliquas legitimas, ac sine aliquo bono præ oculis habito, antequam ad studia mittatur, perfunctus; eis confectis, omnia experimenta & probationes superius declaratas subibit.

PRO SCHOLASTICIS, QVI *studia iam absoluerunt.*

7 SCHOLASTICI studijs iam confectis, antequam in Societatem, uel eius Domos ingrediantur, ut in eadem ad omnimodam Obedientiam, ac communem uiuendi in Domino modũ admittantur, generatim interrogandi sunt, An firmi in sua deliberatione, & uotis ac promissione Deo oblatis antequam ad studia se cõferrent, uel in eisdem, si quidem admissi primò fuerint in Collegijs, permaneant.

8 Interrogentur etiã, & examinentur particulatim eisdẽ interrogationibus & examine, quo priusquam ad studia mitterentur, interrogati fuerunt: ut Superioribus memoria ac notitia eorum renouetur, ac melius pleniusque stabilitas, & constantia, vel etiam mutatio, si aliqua accidisset in rebus primò interrogatis & affirmatis, cognoscatur.

DE ALIO

DE ALIO EXAMINE indifferentibus accommodo. Cap. VIII.

1 AD maiorem illius notitiam, qui ut indifferens examinandus eſt, ut omni ex parte, cum maiori cognitione et luce in Domino procedatur, inſtruendus idem erit, & admonendus, quòd nullo tempore nec ratione poteſt, nec debet prætendere, nec tentare directè, nec indirectè potius hunc, quam illum gradum in Societate; nimirum non potius Profeſſi, vel Coadiutoris ſpiritualis, quàm Coadiutoris temporalis, vel Scholaſtici: Quin potius perfectæ humilitati, ac Obedientiæ locum dando, omnem ſui ipſius curam, & ad quod officium, uel gradum ſit eligendus, ſuo Creatori & Domino, ac eius nomine, & pro ipſius amore ac reuerentia ipſimet Societati, vel eius Superiori debet relinquere.

2 Poſtquam ſic fuerit admonitus; interrogetur, An ſe omnino ſentiat indifferentem, quietum, & paratum ad inſeruiendum Creatori ac Domino ſuo in quouis officio, uel miniſterio, quod ei Societas, uel eius Superior commiſerit. Interrogetur etiam, ſi Societas, uel eius Superior illum vellet vacantem quidem animæ ſuæ ſaluti ad officia tantùm inferiora & humilia ſemper applicare, an ſe paratum ſentiat ad vitam omnem in huiuſmodi

officijs

officijs inferioribus & humilioribus in auxilium ac ministerium Societatis exigendam; existimãdo, quòd ea in re obsequium & laudem præstat Creatori suo ac Domino, dum omnia ob ipsius amorem & reuerentiam agit.

Cùm omnino ei placuerint omnia in Domino, quæ dicta sunt: instrui poterit, & examinari de reliquis iuxta aliquod examen ex prædictis, vel omnia illa; prout magis conuenire videbitur; ut utrique parti in omnibus satisfiat, ac maiori cum claritate procedatur. Quandoquidem omnia instituta & ordinata sunt ad maius obsequium, & laudem Dei & Domini nostri.

FINIS.

LAVS DEO.